

Ronald Kessler

JOCUL LUI TRUMP

Schimbarea regulilor la Casa Albă

Traducere: Vasile Bontaș

NICULESCU

CUPRINS

Prolog.....	9
1. Cele două fețe ale lui Donald Trump	15
2. Viața e un joc	26
3. Întunericul e bun	39
4. Asistenții din teflon	58
5. Afina.....	67
6. Adevăratul Trump	74
7. Melania	90
8. Șarlatanii	110
9. Negociatorul	127
10. Casa Albă de iarnă.....	138
11. Mogulul.....	155
12. Intruziunea	167

13. Mooch	177
14. Accesul.	185
15. Hopester	197
16. Metoda socratică	208
17. Rusia.	223
18. Procurorul special	243
19. Suveranitatea.	258
20. Mentalitatea de victimă.	276
21. A pune un genunchi în pământ	285
22. Fixativul de păr.	300
23. Butonul roșu	310
24. Interviu cu președintele.	324
25. Provocarea cutezătoare	334
 Mulțumiri	 349

PROLOG

O DATA PRELUATĂ CEA mai puternică poziție de pe planetă, Donald Trump și asistenții săi de la Casa Albă s-au adunat, după inaugurare, în Biroul Oval. Domnea o stare de euforie, căci al patruzeci și cincilea președinte al Statelor Unite ordonase tuturor agențiilor federale să înghețe publicarea oricăror reglementări guvernamentale¹, luase măsuri pentru a șubrezi programul Obamacare² și proclamase Ziua Națională a Devotamentului Patriotic³. Și totuși, tensiunea începuse să crească.

¹ Până la confirmarea membrilor Cabinetului Trump, ca aceștia să le poată semna. (*n. trad.*)

² Donald Trump semnase un ordin executiv care afirma că politica oficială a administrației este „de a obține abrogarea promptă” a Legii privind îngrijirile accesibile – Obamacare. Agențiile abilitate au fost îndrumate să interpreteze regulamentele în limitele permise de lege, astfel încât să se reducă la minimum povara financiară care apasă pe umerii statelor federale, spitalelor, persoanelor fizice, asigurătorilor, furnizorilor de dispozitive și servicii medicale și altele. (*n. trad.*)

³ Ziua investiției în funcția de președinte, conform Proclamației 9570 din 20 ianuarie 2017. (*n. trad.*)

Trump îi numise pe Reince Priebus – șeful personalului Casei Albe și pe Stephen Bannon – strategul său șef, pe poziții egale din punct de vedere ierarhic. În săptămânile următoare, se va dovedi că nu numai Bannon, ci și consilierul economic Gary Cohn, fiica și consiliera lui Trump – Ivanka Trump, soțul ei – consilierul superior Jared Kushner, consiliera Kellyanne Conway, directoarea de comunicare Hope Hicks, consilierul Stephen Miller și, în cele din urmă, consilierul pe probleme de securitate națională, H.R. McMaster, vor raporta direct președintelui, ocolindu-l cu totul pe noul șef al personalului!

Priebus s-a arătat îngrijorat de la bun început, deoarece în timpul tranziției Trump se întâlnise cu Cohn, un democrat care votase pentru Hillary Clinton, în biroul său din Trump Tower și îl numise pe loc Șef al Consiliului Economic Național. În mod normal, un președinte se consultă cu șeful său de personal și se asigură că acesta agreează o astfel de numire. În cazul lui Donald Trump, însă, nimic nu era normal.

Pe măsură ce președinția sa a evoluat, Casa Albă s-a transformat într-un fel de *Urzeala tronurilor*: Cine se va înălța în vârful puterii? Cine se va prăbuși în flăcări?

Se pare că, simțindu-se nedreptățită că nu a fost numită șefa personalului Casei Albe, Kellyanne Conway – care purtase titlul de Directoare de Campanie în timpul unei curse electorale contondente, dar care n-a făcut altceva decât să apară la televiziuni –, a dezlănțuit atacuri vicioase, complet false asupra lui Priebus și a altor membri ai personalului, atacuri care au sfârșit prin a deveni, în rapoartele de presă, citate anonime aparținând unui consilier al Casei Albe. Rareori a fost Conway invitată la ședințele din Biroul Oval. De la bun început, Ivanka și Jared, împreună cu fiii lui Trump, Don Trump Jr. și Eric

Trump s-au opus angajării ei și s-au străduit să-l determine pe Trump să o concedieze.

Între timp, până la a deveni colaboratori apropiați, Priebus și Bannon rivalizau în efortul de a-l influența pe Trump de pe pozițiile lor uneori divergente.

Un instigator și un agitator puternic de dreapta, Bannon vedea în Ivanka și Jared niște liberali din New York, a căror lipsă de judecată îi făcea extrem de puțin calificați să consilieze un președinte. Trump însuși părea a fi de acord. La un moment dat, le spusese direct Ivankăi și lui Jared că nu ar fi trebuit să plece din New York, explicându-le că nu s-ar simți deranjat dacă ar renunța la rolurile lor de la Casa Albă.

„Uită-te la Jared, arată ca un băiețel, ca un copil”, remarcă Trump în prezența unor asistenți ai săi, privindu-l la TV pe Kushner vorbind cu presa.

La rândul lor, Jared și Ivanka s-au angajat într-o bătaie zilnică, sfătuindu-l pe Trump și lansând zvonuri prin presă împotriva conservatorilor din rândurile personalului: Priebus, Bannon, Conway, Miller și secretarul de presă Sean Spicer. Cuplul părea că vede în Casa Albă un tărâm fermecat, scăldat în lapte și miere, unde ei și-ar exercita puterea asupra altor asistenți în virtutea relației lor privilegiate cu președintele. Când au fost nevoiți să-și bată capul cu alte centre de putere ale Casei Albe, dezamăgiți, au încercat să scape de rivali și să-i înlocuiască cu cei de felul lui Anthony Scaramucci.

Cu toate tulburările și conflictele interne, asistenții lui Trump au căzut de acord asupra unui lucru: Melania Trump, care adesea își susținea opinia la ședințele de strategie, avea o judecată impecabilă. „Melania are o influență bună în a menține atenția concentrată asupra principalelor probleme

și a nu rătăci prin bălării după o mulțime de fleacuri”, spune Priebus. „Are mult bun-simț politic și se concentrează corect pe ordinea de zi utilă și necesară!” Melania este, de departe, „cel mai rafinat element de la Casa Albă și asta prin două ordine de mărime”, spune Bannon.

Confruntările interne au dus la un șuvoi continuu de știri, adesea false, în mass-media, avându-l ca țintă pe fiecare membru al personalului Casei Albe a lui Trump. Iar reprezentanții presei, care și-au bătut joc de Trump, văzând în el un nebun periculos, păreau de-a dreptul încântați să difuzeze noi și noi povești care-l denigrau pe președinte și pe asistenții pe care acesta și i-a ales la Casa Albă.

În acea primă zi, Zeke Miller relata deja incorect, pentru *Times*, că Trump ar fi înlăturat un bust al lui Martin Luther King Jr. din Biroul Oval. Trump n-a făcut decât să intensifice vâlva negativă din presă formulând pretenții exagerate, fie direct, fie prin Spicer. Acesta își începuse mandatul, arătând oarecum stânjenit, încercând să promoveze discursul lui Trump conform căruia participarea la inaugurare ar fi fost cea mai mare din istorie. Trump a făcut viața personalului încă și mai mizerabilă prin dezlănțuirea unor tirade stridente la adresa asistenților, adesea pentru deficiențe minore sau greșeli aparente.

Și totuși, dincolo de comentariile scandaloase și de mesele de pe Twitter, dincolo de luptele interne și de disensiuni, a existat o altă poveste pe care mass-media a ignorat-o în mare parte: o remarcabilă acțiune prezidențială care, într-adevăr, a făcut America din nou mare. Niciodată nu a avut un Președinte american un impact atât de pronunțat asupra țării și a lumii într-un timp atât de scurt ca Donald Trump.

În câteva luni după ce Trump a preluat mandatul, încrederea consumatorilor s-a ridicat la cote fără egal, a crescut spectaculos numărul locurilor de muncă, directorii generali de companii au declarat că eliminarea reglementărilor i-a impulsionat să se extindă și să angajeze mai mulți oameni, șomajul a scăzut, ajungând la cel mai scăzut nivel din ultimii șaptesprezece ani, bursa a crescut la cote record repetate, activitatea de producție a atins un maximum față de ultimii treisprezece ani, companiile au început să renunțe la planurile de a reloca producția în străinătate, trecerea ilegală a graniței cu Mexicul a scăzut cu 76%, arestările la frontieră au scăzut cu 25% și un remarcabil judecător conservator și-a ocupat locul la Curtea Supremă.

În același timp, ISIS a fost aproape înfrânt, țările arabe s-au coalizat pentru a opri finanțarea teroriștilor și promovarea ideologiei islamice radicale, atât China, cât și Rusia au luat parte la acțiunea fără precedent a Națiunilor Unite de a impune sancțiuni împotriva amenințărilor Coreei de Nord. Totodată, decizia lui Trump de a trimite rachete în Siria – din cauza utilizării de către regimul sirian a unor arme chimice –, avertismentele sale vehemente, categorice către liderul nord-coreean Kim Jong-un au revelat adversarilor că, dacă aleg confruntarea cu Statele Unite, o fac pe propriile lor riscuri.

Cu toate acestea, niciun președinte nu a generat atât de multe controverse, dominând zilnic mijloacele de comunicare în masă și conversațiile, atât pro cât și contra.

Întrebarea a rămas: Cine este Donald Trump?

Cele două fețe ale lui Donald Trump

TIMP DE DOUĂZECI ȘI ȘASE DE ANI, Norma Foerderer a fost principalul consilier al lui Donald Trump. În 1981, când Norma s-a alăturat Organizației Trump, mai erau acolo doar alți șapte angajați. De-a lungul carierei sale alături de Trump, Foerderer a supravegheat aproape fiecare aspect al afacerii mogulului, inclusiv relațiile sale publice, angajarea și concedierea, precum și negocierea tranzacțiilor și a contractelor. Nimeni nu cunoștea mai bine latura personală și profilul de om de afaceri ale lui Donald Trump.

În singurul interviu aprofundat pe care l-a dat vreodată, Foerderer, acum decedată, mi-a dezvăluit că – în realitate – există doi Donald Trump: unul este Trump care apare în public, făcând deseori comentarii scandaloase la televizor pentru

a atrage atenția; celălalt este adevăratul Trump, pe care numai cei apropiați îl cunosc.

„Vreau să știți că Donald poate fi cu totul scandalos, dar scandalos într-un mod minunat, fapt care îi asigură mediațizarea”, mi-a destăinuit Foerderer. „În acest rol public, Trump își vinde produsele licențiate și apartamentele sale luxoase. Donald nu a fost niciodată timid, lăudându-se pe bună dreptate cu minunatele sale clădiri sau cu cluburile sale de golf.”

Omul Trump în particular, pe de altă parte, este „cel mai drag, cel mai gentil, cel mai loial și cel mai atent om”, a declarat Foerderer. Această latură privată a personalității sale inspiră loialitate și reprezintă unul dintre secretele succesului său.

Confirmând punctul de vedere al lui Foerderer, Trump scria în *The Art of the Deal*⁴ că „dacă ești nițel diferit sau un pic mai scandalos sau dacă faci lucruri îndrăznețe ori controversate, presa va scrie despre tine”. Trump și-a urmat din plin propriile sfaturi.

Ilustrând diferența dintre Trump personajul public și cel privat, Camera Hispanică de Comerț, care reprezintă 3,2 milioane de proprietari de afaceri, a anunțat în timpul campaniei electorale că membrii săi vor boicota toate proprietățile lui Trump după declarațiile acestuia referitoare la imigranții ilegali și intenția de a construi un zid de-a lungul frontierei mexicane. Ulterior, Trump s-a întâlnit, într-un cadru privat, cu Javier Palomarez, CEO al Camerei.

„Nu a existat niciun fel de declarații bombastice”, a menționat admirativ Palomarez la CNN după întâlnire. „Este, într-un fel, interesantă dihotomia dintre Donald Trump

⁴ *Arta afacerii. (n. trad.)*

personajul privat și cel public. A ascultat mult mai mult decât a vorbit.”

Totuși, și în trecut, pe când își conducea afacerea, Trump își manipula angajații unul împotriva celuilalt și putea izbucni în explozii de furie necruțătoare. Timp de aproape trei decenii, Anthony P. „Tony” Senecal a fost majordomul personal al lui Trump la Mar-a-Lago, casa lui Trump și clubul din Palm Beach, Florida. Când Trump l-a angajat pe Bernd Lembcke să fie directorul noului său club, i l-a prezentat pe Senecal.

„E al meu”, i-a precizat Trump lui Lembcke. „Nimeni nu se atinge de el, cu excepția mea.”

Din acea zi, Trump îi va da lui Senecal instrucțiuni pe care ar fi trebuit să le îndeplinească Lembcke, având în vedere descrierea postului său, inclusiv planuri de renovare și sugestii privind angajații care ar trebui concediați. Potrivit lui Senecal, Lembcke l-a ignorat cu stăruință, fără a mai purta o conversație cu el. „A fost ca și când, uitându-se la mine, vedea zidul”, relatează Senecal.

Ca și în orice alt aspect din imperiul său, Trump i-a exagerat importanța lui Senecal. Senecal este un fost primar al orașului Martinsburg, Virginia de Vest. A intrat în atenția națională atunci când *Washington Post* a însoțit o poveste de prima pagină despre schimbările din Virginia de Vest, cu o fotografie a lui Senecal, așezat cu pisica sa, Morris, pe standul de lustruit pantofi din magazinul său de tutun.

„Când am început, nu eram tipul de servitor”, mi s-a destăinuit Senecal. „Totul părea oarecum instabil, până când domnul Trump a aflat că am fost primar. Asta mi-a dat o șansă de promovare. Apoi,” a menționat Tony ușor ironic, „am devenit

primarul celui mai bogat și celui mai mare oraș din Virginia de Vest.” De fapt, Martinsburg nu este nici una, nici alta.

Într-o sâmbătă, anunțat că a sosit un vizitator, Senecal a deschis ușa de la intrarea principală la Mar-a-Lago pentru a constata că acolo stătea Martha Stewart. Venise cu bicicleta la club și a întrebat dacă ar putea face un tur al proprietății. Bucuros că poate să facă pe plac vizitatoarei, Senecal (pe care Trump îl numise în cele din urmă istoricul Mar-a-Lago) i-a propus să se întoarcă a doua zi la ora trei după-amiază, când îi convenea lui cel mai mult.

Mai târziu în aceeași zi, Senecal i-a vorbit lui Trump despre Martha Stewart și despre turneul de duminică pe care-l organizase.

„Bine, tratează-o cu atenție”, spuse Trump.

După câteva ore, Senecal s-a dus să vadă dacă Trump avea nevoie de ceva. L-a găsit pe șeful său în afara dormitorului principal, în incinta cunoscută sub numele de Pine Hall⁵, o anticameră strălucitoare, cu un candelabru de cristal și cu picturi murale care împodobiseră odinioară pereții unor case din Franța.

Trump se răsti brusc la majordom, țipând și numindu-l „măgar prost”, pentru că a programat turneul la ora trei, când muncitorii sunt ocupați cu mutarea mobilierului. Trump i-a reproșat lui Senecal că ar fi trebuit să organizeze turneul la o oră de prânz, când membrii înstăriți ai clubului ar fi fost la îndemână pentru a impresiona și pentru a fi impresionați de Martha Stewart. Un perfecționist, Trump nu suporta ca lucrurile să fie făcute altfel decât voia el !

⁵ Sala Pinului. (*n. trad.*)

În timp ce soțul ei se dezlănțuia împotriva lui Senecal, Melania intră în Pine Hall.

„Nu cred că ar trebui să vorbești cu Tony pe tonul acesta”, se adresează Melania lui Trump cu vocea ei blândă, obișnuită.

Stewart nu lăsase niciun număr de telefon și nu menționase unde locuia. Senecal a folosit însă ceea ce el numea „rețeaua de majordomi din Palm Beach” pentru a o găsi și a reprograma turul a doua zi la prânz.

Trump n-a mai vorbit despre asta. Dar a doua zi, de dimineață, când se aflau împreună în camera de zi a reședinței, Trump, fără explicații, i-a înmănat lui Senecal două mii de dolari în bancnote de douăzeci.

„A fost modul lui de a-și cere scuze”, explică Senecal.

În ciuda unor năpraznice tirade ocazionale, Senecal recunoaște că îi plăcea să lucreze pentru Trump, care acționa, după o astfel de furtună, ca și când nimic nu s-ar fi întâmplat. Desigur, să dai unui majordom sume de bani în bancnote de douăzeci de dolari a fost oarecum straniu, dar „Totul este ciudat la domnul Trump”, este de părere Senecal.

Trump era mai mereu generos cu laudele la adresa angajaților de la toate nivelurile atunci când făceau o treabă bună. Și-a creat un obicei din a-i complimenta în fața șefilor lor.

„El avea tot timpul un teanc de bancnote de câte o sută de dolari în buzunarul de la pantaloni pe care le oferea cu larghețe grădinarilor, instalatorilor sau altor angajați de nivel inferior când îi plăcea munca pe care o făceau”, povestește Senecal.

Există, însă, trei lucruri pe care niciunul dintre angajații lui Trump nu ar trebui să le facă, precizează Senecal: „Nu furați de la el, nu-l mințiți și nu-l faceți de rușine.”